

เรือนอีสานที่จัดแสดงพิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

จัดแสดง ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (เขตพื้นที่ขามเรียง) ประกอบด้วยเรือนต่างๆ ดังนี้

เรือนเกย

“เรือนใหญ่มีเกย” ชาวอีสานเรียกว่า “เกย” ตามลักษณะหลังคาที่มาเกยคลุมชานว่า “พื้นเกย” หรือ “ชาน” ซึ่งแยกออกมาจากรือนใหญ่รูปแบบการต่อเกยแสดงถึงวิถีชีวิตของชาวอีสานเพื่อประโยชน์ใช้สอยเป็นเรือนไฟ (ครัว) พื้นที่พักผ่อน รับประทานอาหาร ต้อนรับแขกและประกอบพิธีหรือกิจกรรมในการดำรงชีวิตของชาวอีสาน เรือนใหญ่มีเกยเป็นที่จัดนิทรรศการ “อาหารอีสานในกระแสของโลกาภิวัตน์”

เรือนโพง

“เรือนใหญ่มีโพง” อาจเรียกง่าย ๆ ว่า เรือนโพง เป็นเรือนประเภทถาวรของคนอีสานในอดีต ทำจั่วคล้ายกับเรือนใหญ่ (เรือนนอน) มีฮ้างริน (รางน้ำฝน) เป็นตัวเชื่อม โครงสร้างเรือนโพงจะแยกออกต่างหากจากเรือนใหญ่ ทั้งยกเสาใหม่ พื้นและโครงหลังคาฝากเชื่อมติดกับชานของเรือนใหญ่เพื่อขยายครอบครัวได้สะดวก เรือนโพงใช้เป็นห้องจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับความเชื่อของคนอีสาน ชั้นล่างส่วนใต้ถุนเป็นพื้นที่จัดแสดงภูมิปัญญาผ้าทอ

เรือนผู้ไท

เป็นรูปแบบเรือนของ “ชาวผู้ไท” ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ทางภาคอีสาน เช่น นครพนม สกลนคร มุกดาหาร และกาฬสินธุ์ ฯลฯ ลักษณะของเรือนผู้ไท จะแตกต่างจากเรือนใหญ่มีโข่งตรง “ซื่อและคาน” ของเรือนเล็กจะยึดติดกับโครงสร้างเรือนใหญ่และจะไม่นิยมสร้างหน้าต่างบนตัวเรือน “เรือนผู้ไท” ใช้เป็นพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการหมุนเวียน เกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวอีสาน

เล้าข้าว/ตูบต่อเล้า

เล้าข้าวเป็นสถานที่เก็บข้าวเปลือกหรือพืชพันธุ์ธัญญาหารต่างๆ รวมทั้งเป็นพื้นที่เก็บอุปกรณ์การเกษตร เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของชาวอีสานและคอกสัตว์เลี้ยง ตูบต่อเล้าเป็นเรือนชั่วคราวที่ยื่นออกมาจากเล้าข้าว เป็นที่อยู่อาศัยชั่วคราวของครอบครัวใหม่ที่แยกออกมาจากครอบครัวใหญ่แต่ยังไม่มีกำลังสร้างเรือนหลังใหม่ ตูบต่อเล้าจัดแสดงนิทรรศการวิถีชีวิตชาวนาอีสาน

เรือนประยุกต์หลังใหญ่

เป็นรูปแบบเรือนอีสานที่มีการประยุกต์ทั้งโครงสร้างและวัสดุแต่ยังคงรูปแบบและภาพลักษณ์ของเรือนอีสานดั้งเดิมการใช้พื้นที่ภายในประกอบด้วย ห้องประชุม (45 ที่นั่ง) มีการจัดแสดงนิทรรศการผู้บริหารของมหาวิทยาลัย (1) พระมหากษัตริย์ (2) มหาวิทยาลัย...สามสมัย (3) ส่วนด้านล่างเป็นสำนักงานโครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ที่มา: งานพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน

เรือนประยุกต์หลังเล็ก

เป็นเรือนประยุกต์มาจากเรือนประยุกต์หลังใหญ่ ชั้นบนเป็นพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการ “ผ้าไหมล้ำเลิศค่า ตัก สิลามหาสารคาม” ชั้นล่างเป็นพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมต่างๆของมหาวิทยาลัย และ จัดนิทรรศการหมุนเวียน

